

ПРИЗНАВАНЕ И ПРИРАВНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Признаването е официално писмено потвърждение на съответствието на завършен период, клас, етап, завършена степен на училищно образование и придобита професионална квалификация в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища с тези в училищното образование в Република България.

Признаването се извършва с цел:

- ▶ достъп до обучение в системата на предучилищното и училищното образование;
- ▶ достъп до професионално обучение;
- ▶ достъп до обучение в системата на висшето образование;
- ▶ улесняване на достъпа до пазара на труда;
- ▶ достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС).

Желаещите признаване на завършен период, клас, етап, на завършена степен на училищно образование и/или на професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, подават заявление по образец, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката

За признаване на завършен период или клас за класовете от I до VI включително заявлението се подава до директора на приемащото училище.

За признаване на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен гимназиален етап от средната степен на образование, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация заявлението се подава до началника на РУО.

Документи, необходими за стартиране на процедурата по признаване

- ▶ заявление по образец, в което посочва целта на признаването;
- ▶ документ за училищно образование и/или професионална квалификация и какви права дава документа;
- ▶ справка за изучаваните учебни предмети с хорариума на учебните часове и поставените оценки, ако не са вписани в документа за продължаване в първи/втори гимназиален етап)
 - ▶ документите за завършен клас/етап/степен се представят в оригинал и преведени на български език от заклет преводач
 - ▶ документ за последния завършен клас в българско училище (ако има такъв) преди обучението в училище на чужда държава, когато лицето желае признаване на класове от VIII до XII включително;
 - ▶ документите се подават в оригинал, или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа.

Технология на признаването

При признаване на завършен период или клас за класовете от I до VI включително директорът на приемащото училище извършва оценка на представените документи и издава заповед за признаване и записване в училището или за отказ за признаване, като отчита:

- ▶ продължителността на обучението;
- ▶ вида на училището, в което е проведено обучението;
- ▶ изучаваните учебни предмети;
- ▶ правата, които дава документът в страната, в която е издаден.

Издаване на административен акт при признаване

Директорът се произнася по всеки конкретен случай на признаване в срок до 10 дни, считан от датата на представяне на заявлението и документите. Този срок може да бъде удължен в случаите, в които подадените документи са недостатъчни за вземане на решение и се налага представяне и на други документи.

Технология на признаването

Експертната комисия на РУО извършва експертна оценка на представените документи и взема решение за признаване или за отказ за признаване, като отчита: продължителността на обучението; вида на училището, в което е проведено обучението; изучаваните учебни предмети и общия хорариум по всеки един от тях; резултатите от обучението; правата, които дава документът в страната, в която е издаден; възрастта на ученика при завършване на съответния клас и разликите между чуждестранната и българската образователна система относно началната възраст за започване на училищно обучение.

Технология на признаването

Комисията заседава най-малко един път месечно и взема решение с обикновено мнозинство. Заседанията на комисията и взетите решения се отразяват в протокол. Комисията се произнася по всеки конкретен случай на признаване в срок до един месец, считан от датата на представяне на документите. Срокът може да бъде удължен в случаите, в които подадените документи, са недостатъчни за вземане на решение и се налага представяне на други документи.

Издаване на документи при признаване

При признаване на завършен период, клас, за класовете от VII до XII включително, на завършен етап от гимназиалната степен на образование, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация, се издава удостоверение

В удостоверението оценките, вписани в документа, издаден от училище на чужда държава или от училище в системата на Европейските училища, се приравняват към отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2). В удостоверението се вписват приравнителни изпити в случаите, когато се полагат такива, както и срокът за тяхното полагане.

Издаване на документи при признаване

В случай че се иска признаване с цел кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС и комисията вземе решение за признаване, се издава уверение по образец, съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите, подписано от председателя на комисията, в което се посочва последният завършен гимназиален клас или степента на образование. Уверението се издава и в случаите, когато след завършен XII клас се иска признаване с цел достъп до пазара на труда.

Продължаване на образованието в българско училище след признаване на завършен период, клас, етап или степен от училищното образование

ВАЖНО!

Лицата, на които е признат завършен период или клас за класовете от I до VI включително по документи, издадени от училище на чужда държава, не полагат приравнителни изпити.

Продължаване на образованието в българско училище след признаване на завършен период, клас, етап или степен от училищното образование

-Лицата, на които е признат завършен период от обучението в VII клас или за VII клас по документи, полагат приравнителен изпит по български език и литература за първия учебен срок на VII клас или за VII клас, резултатът от който се записва в протокол за положени приравнителни изпити. При заявено желание на ученика директорът на училището, в което е положен изпитът, издава служебна бележка за резултата от изпита.

- Лицата, на които е признат завършен период или клас от VIII до XI клас включително, както и първи срок на XII клас, полагат приравнителни изпити по български език и литература и по учебните предмети съгласно чл. 32, ал. 1, т. 1, които не са изучавали или по които нямат оценки в документа за съответния клас или срок, а след признаване на X клас - и приравнителни изпити по история и цивилизации и по география и икономика на България.

Продължаване на образованието в българско училище след признаване на завършен период, клас, етап или степен от училищното образование

- Лицата, на които е признат завършен X клас в съответствие с чл. 108, ал. 4, т. 3, полагат приравнителни изпити по български език и литература и по история и цивилизации и по география и икономика на България, както и по математика и по два чужди езика, ако не са ги изучавали или нямат оценки в документа за съответния клас.
- Лицата, на които е признат завършен първи гимназиален етап, полагат приравнителни изпити по български език и литература и по учебните предмети от общообразователната, професионалната и/или специализираната подготовка в VIII - X клас, които не са изучавали или по които нямат оценка в документа, както и по история и цивилизации и по география и икономика на България за X клас.
- Лицата, на които е признат завършен втори гимназиален етап, полагат приравнителни изпити по български език и литература и по учебните предмети или модули от общообразователната, профилираната, професионалната и/или специализираната подготовка в XI - XII клас, които не са изучавали или по които нямат оценка в документа.

ВАЖНО

Лицата, обучавали се една или повече учебни години в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища, могат по своя преценка, а за непълнолетните - по преценка и желание на родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила), да повторят в българско училище последния признат клас. При изразено писмено желание на лицето или родителя до директора на училището то не полага приравнителни изпити за класа, който повтаря.

ВАЖНО

Всички лица, на които е признат завършен период или клас за класовете от VIII до XII включително по документи, издадени от училище на чужда държава, и които са изучавали български език и литература, история и цивилизации и география и икономика на България към дипломатически представителства на Република България, към организации на българи, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на образователно-културна дейност, към Славянобългарския манастир "Св. вмчк. Георги Зограф" - Атон, Гърция, и към български православни църковни общини в чужбина, които се подпомагат със средства от бюджета на МОН, и представят оригинално удостоверение за проведено обучение за съответния признат клас, не полагат приравнителни изпити по тези учебни предмети.

Режим на легализиране на документи

Легализиране на документи, произхождащи от държави, които са страни по Хагската конвенция - (с „Apostille“):
Поставяне върху самия документ или в приложение към него на специално удостоверение - печат (с „Apostille“) от компетентния орган в държавата, където той е издаден.

Документи издадени от властите на чуждата държава, която е страна по Хагската конвенция, следва да бъдат удостоверени с апостил, поставен от определените от нея органи, в съответствие със служебните им задължения за извършване на удостоверяването.

Удостоверените по този начин чуждестранни документи не подлежат на допълнителни легализации и заверки. Представя се и превод от заклет преводач, нотариално заверен.

Режим на легализиране на документи

Легализиране на документи, произхождащи от държави, които са подписали с Република България двустранен договор за правна помощ (без „Apostille“).

За държавите, с които Република България има подписани двустранни договори за правна помощ, в които са залегнали текстове за освобождаване на документи от легализация и други удостоверявания, издадените от чуждата държава документи следва да носят съответните реквизити, съгласно двустранните договорености. Така издаденият документ се признава от българските институции и се нуждае единствено от превод на български език и нотариална заверка на превода.

Режим на легализиране на документи

Издадените документи и други книжа от чужда държава, която не е страна по Хагската конвенция, и с която Република България няма действащ Договор за правна помощ подлежат на легализация, съгласно реда определен в Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа.

Тези документи и други книжа в чужбина се легализират от българските дипломатически и консулски представителства само ако те са заверени от Министерство на външните работи на страната, в която се намират представителствата.

Чуждите документи, легализирани от дипломатическите или консулските представителства на Република България, не се нуждаят от допълнителна заверка и са валидни на територията на България.

Режим на легализиране на документи

- ▶ Документите се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, с подписаните договори между Република България и държавата, в която са издадени, или по реда на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, с **изключение на документите**, издадени от училище в системата на Европейските училища, които не се легализират, както и за лица, които желаят признаване на класове от I до IV включително.
- ▶ **Изключения** се допускат и за документи на лица, търсещи или получили международна закрила, които може да не са легализирани и заверени.

Актуална информация за страните,
в кои от списъците фигурират, се
намира на страницата на МВНР на
Република България - www.mfa.bg

<https://www.mfa.bg/bg/uslugi-patuvania/konsulski-uslugi/zaverki-legalizacia/obshta-informatsia>